

Softvér, typy softvéru

RNDr. Kundrátová

⌘ Systémový a podporný SW

⌘ Aplikačný SW

🖨 Všeobecný aplikačný SW (kancelárske balíky)

🖨 Špecifický (profesionálny) aplikačný SW

⌘ Programovacie jazyky a autorské systémy

Systemový a podporný SW

- ⌘ **Operačné systémy (OS)** - súhrnné označenie pre všetky programy, ktoré riadia a dozerajú na vykonávanie používateľských programov, pridelovanie prostriedkov týmto programom a na zachovanie režimu práce, napr.: DOS, Novell Netware, Win 3.x, Win 95, Win 98, Win NT, Win 2000, Win XP, UNIX, LINUX, OS/2, ...
- ⌘ **Diskoví manažéri** - skupina programov, ktorých úlohou je poskytnúť používateľovi čo najväčší komfort pri bežnej práci na PC, akou je kopírovanie, vymazávanie, prezeranie a opravovanie súborov na diskovom médiu, napr.: NC, VC, WinCmd, TotalCmd, Prieskumník, M602, ...
- ⌘ **Antivírusové programy** - skupina programov, ktorá má za úlohu vyhľadávať, prípadne odstraňovať počítačový vírus z diskového média, napr.: SCAN, Inoculatel T Personal Edition, AVG, Nod32, ...

-
- ⌘ **Utility (pomôcky)** - umožňujú vykonávať pohodlne a efektívne servisné a pomocné práce, potrebné k dobrej funkcii a vyladeniu počítača. Sú to
 - **Diagnostické a testovacie programy** - umožňujú užívateľovi programovo otestovať jednotlivé komponenty PC, zistiť ich funkčnosť a technické parametre. Obsahujú aj nástroje na „údržbu“ dát na diskovom médiu. Napr.: Norton Utilities, PC Tools, ...
 - **Komprimačné a archivačné programy** - skupina programov, ktorá použitím vhodných algoritmov znižuje veľkosť súborov a umožňuje tak efektívnejšiu archiváciu dát, napr.: ARJ, RAR, ZIP, WinRar, WinZip, PowerArchiver, ...
 - **Utility pre kontrolu a optimalizáciu práce a pevného disku** - ScanDisk, Defragmentácia disku, ...
 - **Utility pre poriadok na disku** - nájdu duplicitné súbory, odstránia už nepoužívané časti starých programov, ...

Aplikačný SW

Všeobecný aplikačný SW (kancelárske balíky)

- ⌘ **Textový procesor** - umožňuje vytvárať a formátovať texty, do ktorých možno vkladať obrázky, grafy, tabuľky, ..., napr.: T602, AmiPro, Wordpad, Notepad, WordPerfect, MS Word, ...
- ⌘ **Grafický editor** - umožňuje vytvárať a upravovať grafiku, napr.: Paintbrush (Maľovanie, Skicár), Storyboard Live, Adobe Photoshop, Paint Shop Pro, Top Draw, CorelPaint, CorelDraw, Adobe Illustrator, Logomotion, Zoner Callisto, ...
- ⌘ **Prezentačná grafika** - umožňuje vytvárať a upravovať prezentácie, napr.: MS Power Point, Storyboard Live, ...
- ⌘ **Tabuľkový kalkulačtor** - umožňuje zostaviť tabuľku, obsahujúcu matematické, štatistické a finančné výpočty, grafické výstupy, ..., napr.: Quattro Pro, Calc602, Lotus, MS Excel, ...
- ⌘ **Databázový systém** - slúžia na evidenciu, napr.: K602, FoxPro, Paradox, dBase, Clipper, WinBase, MS Access, ...

⌘ **Elektronický diár**

⌘ **E-mail a ďalšie služby Internetu** (WWW, telnet, ftp, talk, Gopher, IRC, ARCHIE) - Outlook Express, Pegasus, ELM, PINE, MUTT, Winpmail, OpenWebmail, ICQ, NetMeeting, MSN Messenger, Internet Explorer, Netscape, Mozilla, Putty, ...

⌘ **Výučbové programy a hry** - sú charakteristické postupným spojením textu, zvuku, obrazu a grafiky

Aplikačný SW

Špecifický (profesionálny) aplikačný SW

- ⌘ **DTP - Desk Top Publishing** - programy určené na profesionálne spracovanie textov a grafiky, napr.: 3B2, Page Maker, Ventura Publisher, QuarkXpress. Používajú sa pri tvorbe kníh, časopisov, novín a pod.
- ⌘ **CAD systémy - počítačová podpora projektovania** - AutoCAD, OrCAD, Cinema4D ...
- ⌘ **Systémy na tvorbu hypertextov** - HomeSite, HotDog, ...
- ⌘ **Účtovníctvo, Mzdy, Skladová evidencia**
- ⌘ **Matematické programy** - publikačné, numerické a symbolické výpočty, vizualizačné a štatistické balíky, ...
- ⌘ **Zdravotnícke programy, programy v bankovníctve, poisťovniach, ...**

Programovacie jazyky a autorské systémy

Obsahujú prekladače programovacích jazykov, ktoré slúžia na tvorbu nových programov, napr.: Karel, Comenius Logo, Imagine, Q-Basic, Turbo Pascal, Turbo C, Delphi, Visual Basic, C++, Java, ...

Program ako tovar a autorské dielo

- ⌘ Komerčné programy – vyrobené profesionálnymi firmami, finančne nákladné, plná tech. podpora
- ⌘ Shareware – nutnosť zaplatiť manipulačný poplatok (symbol. čiastka), príp. registrácia, kvalita rôzna
- ⌘ Freeware – poskytnuté zdarma, nemožno ich meniť a použiť ako súčasť vlastných programov
- ⌘ Public Domain - poskytnuté zdarma, možno ich meniť a použiť ako súčasť vlastných programov
- ⌘ Domeware – registrácia mailom alebo elektronickou pohľadnicou
- ⌘ Demoverzie – obmedzenie funkcií, rušivé elementy - banner
- ⌘ Trialware (skúšobné verzie programov) – časové obmedzenie (15, 30, ... dní)
- ⌘ Firmware – ovládače prídavných zariadení

- ⌘ Cracker – odstraňuje ochranné známky z programov
- ⌘ Hacker – prieniky do počítačových systémov v snahe poškodiť dáta
- ⌘ Základy počítačovej etiky